

O. LAZARIEV, Yu. FERNOS, N. KOMISARENKO. Effectiveness of developing readiness of future agricultural specialists for professional foreign language communication.

This article addresses the problem of developing readiness of future agricultural specialists for professionally oriented foreign language communication in the context of globalization of the agricultural sector and growing need for international cooperation. The theoretical research aims to clarify the concept and structural components of readiness of future agricultural specialists for professionally oriented foreign language communication. The study was conducted at Uman National University of Horticulture and focused on determining students' levels of readiness for foreign language communication according to motivational, cognitive-content, and reflective components. The research was carried out within the framework of communicative and competence-based approaches to teaching a foreign language as a means of professional communication. The results of the empirical study demonstrated an insufficient level of this readiness: 18.9% of students are at a low level, 36.8% at an average level, 34.1% at a sufficient level, and only 10.2% at a high level. Based on teacher interviews and student questionnaires, the main obstacles to effective foreign language training were identified. The objective reasons include insufficient classroom hours (82% of respondents), lack of differentiated approach in group formation (57.7%), and limited communication with native speakers (44%). Among the subjective factors, students' lack of understanding of the need for systematic language work (31.3%) and inappropriate selection of learning materials and teaching methods (20.6%) were highlighted. It was established that the key problem is an ineffective teaching approach focused on theoretical study of the language system instead of its practical use. An intensive approach to addressing the identified problems through motivation development, enhancing students' subjective position in learning, and transformation of teaching methods has been proposed.

Keywords: readiness, future agricultural specialists, professional foreign language communication, foreign language, agricultural higher education institution.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-160.2025.16>

УДК 378.147.041:378.6:61-058.875

Левенець С. С., Никитюк С. О., Воронцова Т. О., Гаріян Т. В.

**САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ**

У статті розглянуто самостійне навчання, як вид освіти студентів-медиків, що дає змогу майбутнім лікарям сформувати професійні компетенції. Самостійна робота студентів – це різноманітні види індивідуальної та колективної діяльності студентів, які здійснюються під керівництвом, але без безпосередньої участі викладача в спеціально відведений для цього аудиторний або позааудиторний час. Такий вид особливої форми професійної підготовки за завданнями викладача, потребує активної розумової діяльності. Це сприяє розвитку загальнокультурних та професійних компетенцій. В роботі відмічені основні види самостійної роботи, труднощі з якими стикаються студенти під час виконання роботи. Показано, що методологічну основу самостійної роботи студентів становить діяльнісний підхід, орієнтований на формування умінь та навичок, де студентам треба проявити знання конкретної медичної дисципліни. Акцентовано, що в організації самостійної роботи студентів на всіх етапах навчання має велике значення формування мотивації, акценти якої мають бути зсунуті із зовнішньої на внутрішню мотивацію, з метою отримання знань і навичок для досягнення успіху в професійній діяльності.

Охарактеризовані основні моменти різних видів самостійної роботи студентів, які застосовуються в навчальному процесі викладачами кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського. Висвітлені основні види діяльності самостійної роботи студентів та низку проблем, з якими стикається студент під час виконання даної діяльності. Акцентовується, що самостійна робота студентів, в майбутньому має і надалі забезпечуватися діяльним і компетентним підходами та грамотним методичним забезпеченням з врахуванням низки проблем, що понижують ефективність виконання даного виду роботи.

Ключові слова: самостійна робота, студенти медики, професійні компетенції, знання, уміння, навички, мотивація, компетентнісний підхід.

Самостійна робота студентів – це частина навчального процесу, який дає змогу студентам – медикам набувати практичні компетенції для подальшої практичної діяльності. Уміння розв'язувати типові і нетипові завдання, які часто базуються на реальних ситуаціях, становлять методологічну основу самостійної роботи студентів.

Метою статті є аналіз особливостей самостійної роботи студентів в навчальному процесі з врахуванням стандартів вищої освіти та особливостями організації освітнього процесу за різними освітніми дисциплінами у студентів – медиків.

Оновлення вітчизняної педагогічної освіти відповідно до реалій сучасності припускають зміну поглядів на підготовку майбутніх лікарів. Дані перетворення знайшли своє відображення в Законі України «Про вищу освіту», що передбачає, як результат освіти, формувати розвиток загальнокультурних і професійних компетенцій студентів [1]. Для успішного здійснення педагогічного процесу необхідні чіткі організаційні заходи, спрямовані на створення умов, що дозволяють повною мірою забезпечити якісну систематичну діяльність усіх без винятку суб'єктів. Це є загальноприйнятим і багаторазово апробованим на практиці методологічним положенням. Цей принцип повною мірою справедливий і стосовно освітнього процесу, який здійснюється в рамках вищої школи. В останні роки концепція розвитку системи здоров'я, спрямована перш за все на реалізацію завдань збереження здоров'я та повноцінного життя людей. Система охорони здоров'я переорієнтувалася від політики лікування до політики зміцнення та збереження здоров'я людини і це формує виклики до сучасного освітнього процесу в медицині [2]. Також в останні кілька десятиліть у світі спостерігається помітне зростання інноваційних освітніх програм. Інноваційна освіта перебуває на порозі переходу від факультативного предмета до основної навчальної програми. Вона, в основному, орієнтована не на передачу знань, які постійно старіють, а на оволодіння базовими компетенціями, що дозволять при необхідності набувати знання самостійно [3; 4].

Існує безліч способів формування професійних компетенцій, одним з яких є самостійна робота студентів [5]. Самостійна робота студентів – це різноманітні види індивідуальної та колективної діяльності студентів, які здійснюються під керівництвом, але без безпосередньої участі викладача в спеціально відведений для цього аудиторний або позааудиторний час [5; 6; 7].

Це особлива форма професійної підготовки за завданнями викладача, виконання яких потребує активної розумової діяльності, що сприяє розвитку професійних компетенцій [8].

Найбільш ефективно самостійна робота реалізується в рамках компетентнісного підходу. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті орієнтований на формування особистості фахівця в єдності його теоретичних знань, практичної підготовленості, здатності та високої мотивації до здійснення всіх видів професійної та соціальної діяльності. Тому медична освіта на основі компетенцій (competency-based medical education – CBME) стала основною стратегією для навчання та оцінки наступного покоління лікарів [5].

Поняття компетенції визначається здатністю студента застосовувати свої знання, вміння, особистісні якості та набутий практичний досвід для успішної діяльності в певній галузі. Компетенція – це загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, схильностях, які набуваються завдяки навчанню. Компетенція не зводиться ні до знань, ні до навиків. Бути компетентним не означає бути вченим або освіченим. Показником якості освіти вважають професійну компетентність майбутнього фахівця [9].

Необхідно розрізняти компетенцію та вміння. Вміння – це дія в специфічній ситуації. Студенти дуже часто не вміють застосовувати свої знання для вирішення практичних завдань [9]. Компетенція – це характеристика, яку можна почерпнути зі спостережень за діями, за вміннями. Компетенція – це те, що породжує вміння, дію. Вона формується в результаті усвідомленої діяльності, яка має сенс, а такою, на нашу думку, є самостійна робота студентів.

Однією з основних завдань викладання навчальної дисциплін на кафедрі дитячих хвороб з дитячою хірургією Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського є підвищення якості медичної, підготовки майбутніх спеціалістів на всіх етапах навчання, а також саморозвиток і самоосвіта особистості майбутнього спеціаліста. Основним напрямом робіт є поєднання оволодіння спеціалізованими знаннями, вміннями та навичками з розвитком ключових компетенцій. Реалізація цих завдань багато в чому залежить від організації самостійної роботи студентів, якій приділяється велика увага не тільки в процесі аудиторних занять, а й у позааудиторний час.

Викладачі кафедри підкреслюють важливість і необхідність оволодіння студентами методикою оптимального і успішного застосування наявних способів організації самостійної роботи. Вміла організація самостійної діяльності студентів сприяє підвищенню ступеню самостійності, виробленню творчого мислення, самостійного стилю професійної діяльності, деонтологічних прийомів спілкування з пацієнтами, його родичами, колегами по роботі. Самостійна робота дозволяє формувати у студентів самостійність, як характеристику особистості, без якої неможлива діяльність майбутнього лікаря. Адже самостійність потрібна для досягнення поставленої мети, вдосконалення наявних знань, умінь, навичок отримання ефективних

результатів у роботі. Отже, самостійна робота дозволяє з теоретичних знань та навичок отримати вміння застосовувати набуті знання та навички [9].

Велике значення в організації самостійної роботи студентів має формування мотивації на всіх етапах навчання [10]. Активна самостійна робота студентів можлива лише за наявності серйозної та сталої мотивації. Найсильніший мотивуючий фактор – це отримання знань і навичок для досягнення успіху, як в особистісно-орієнтованій, так і в професійній діяльності. А для цього недостатньо тільки вузького, навіть досконального професіоналізму, а й необхідна хороша психологічна і етико-деонтологічна підготовка. Кваліфікація медичного працівника будь-якої спеціалізації визначається рівнем знань і навичок, якими він володіє, в поєднанні з моральними принципами. У жодній іншій спеціальності немає такої взаємозумовленості етичних і професійних якостей людини. Формування мотивації підвищує інтерес до виконання самостійного завдання під час аудиторної і позааудиторної роботи [11]. На думку науковців вимоги сучасного освітнього простору вимагають змін професійних педагогічних підходів, зсуваючи акценти із зовнішньої мотивації (отримання гарних оцінок) на внутрішню мотивацію (отримання знань)[9].

Самостійна робота студентів багато в чому залежить від створення умов високої активності, самостійності і відповідальності студентів в ході всіх видів навчальної діяльності. Для цього на заняттях при самостійній роботі студентів можуть використовуватися рольові і ділові ігри. Активізація самостійної роботи студентів відбувається при включенні елементів проблемного навчання в навчальний процес. Викладачі, використовуючи ситуаційні задачі при розборі матеріалу, розвивають клінічне мислення у студентів. Знання стають міцними, якщо ситуаційні задачі відповідають реальним ситуаціям, що зустрічаються на практиці. Потім, вирішуючи самостійно, або при груповому обговоренні ситуаційних задач, студент віртуально потрапляє в ситуації, коли йому самостійно приходится приймати і виконувати рішення. З нашого досвіду і досвіду ряду науковців, застосування проблемного навчання в аудиторний час має стимулюючий ефект на студентів до більш активного вивчення домашнього завдання в позааудиторний час [12]. При використанні розумного співвідношення рольових ігор та проблемного навчання досягається максимум засвоєння матеріалу.

Таким чином, щоб досягти мети безперервного підвищення кваліфікації, потрібно організувати самостійну роботу так, щоб студенти самостійно і осмислено працювали спочатку з учбовим матеріалом, потім з науковою літературою.

Участь студентів в науково – дослідній роботі є важливою сходинкою в розумінні майбутньої спеціальності. Займаючись в студентському науковому товаристві кафедри, студенти набувають навиків науково-дослідної роботи. Саме в наукових гуртках студенти поставлені в певні рамки, де проявляється їхня індивідуальність, самостійність і відповідальність, формується особистість лікаря.

Самостійна робота студентів може мати такі види діяльності:

- ведення конспектів;
- написання рефератів з використанням сучасних даних;
- робота в студентському науковому товаристві кафедри з поглибленим опрацюванням сучасної науково-методичної літератури та подальшими написанням наукових робіт, статей, тез, виступами на студентських конференціях;
- прослуховування лекцій з наступним їхнім опрацюванням, доповнення конспекту рекомендованою літературою і сучасними даними;
- робота на практичних заняттях: підготовка конспектів та виступів на семінарі, рефератів, презентацій;
- виконання завдань зі спостереження і збору матеріалів у процесі практичної роботи з пацієнтами [13; 7].

Під час виконання самостійної роботи студент стикається з низкою проблем, таких як:

- зниження мотиваційних засад та зацікавленості;
- великий об'єм роботи;
- відсутність чітких планів роботи;
- недостатнє розуміння теми, змісту;
- нерозуміння мети роботи;
- відсутність раціонального розподілу часу, тобто неорганізованість;
- обмеження часу для виконання, тощо.

Методичне забезпечення самостійної роботи на кафедрі створене викладачами у вигляді методичних рекомендацій для самостійної роботи здобувачів освіти. В них з кожного дисципліни, що вивчається на кафедрі, вказані теми, рекомендовані питання для самостійної роботи, сформульовані цілі та завдання в тому числі конструктивні завдання, підібрана навчальна, довідкова, методична та наукова літератури. Є посилання на інформаційні ресурси.

Щоб самостійна робота була ефективною, викладачам слід пам'ятати, що не потрібно занадто перевантажувати студентів творчими завданнями. Необхідно чергувати завдання творчої роботи на парах із завданнями в позаурочний час. Чітко інструктувати студентів щодо мети завдання, умов виконання, обсягу і термінів виконання та контролювати поточне виконання роботи. Кінцевий варіант самостійної роботи – це оцінка її та отримання рецензії. Найефективніший результат студентська робота дає тоді, коли викладачі з ролі викладача – експерта переходять на роль викладача – консультанта, порадника для студентів. Необхідний зворотний зв'язок від студентів про ступінь важкості сприйняття предмета, доступність подання матеріалу і інші рекомендації та зауваження від студентів [9;14; 5].

Висновки. Кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ ім. І. Я. Горбачевського бере активну участь у процесі оптимізації освітнього процесу в рамках компетентнісного підходу, використовуючи різноманітні методи навчання студентів. Методичне забезпечення самостійної роботи має

враховувати низку проблем, що понижують ефективність виконання даного виду роботи. Самостійна робота, як форма організації освітнього процесу, в майбутньому має і надалі забезпечуватися діяльним і компетентним підходами.

Використана література

1. Закон України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Дністрянська А. П. Підготовка майбутніх лікарів в умовах побудови нової системи охорони здоров'я в Україні. *Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр.* Тези доп. навч.-метод. конф. Вінниця: ВНМУ імені М. Пирогова. 2015. 255 с. URL : <https://dspace.vnmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6599/%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8-2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Peterson A., Dumont H., Lafuente M. & Law N. Understanding innovative pedagogies: Key themes to analyse new approaches to teaching and learning. *OECD Education Working Papers*. 2018. No. 172. 135 p. URL : https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2018/03/understanding-innovative-pedagogies_dd9e50ca/9f843a6e-en.pdf
4. Sallam M., Salim N. A., Barakat M., Al-Tammemi A. B. ChatGPT applications in medical, dental, pharmacy, and public health education: A descriptive study highlighting the advantages and limitations. *Narra J.* 2023. 3 (1). 103 p. URL : <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10914078/pdf/NarraJ-3-e103.pdf>
5. Rachkevych I., Pysklynets U. Organizational and methodological principles of medical student's self-independent work. *Modern technologies among us in the environment*. Abstracts of XXIV International Scientific and Practical Conference. Rome, Italy. 2024. June 17-19. pp. 249-251. URL : <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/06/MODERN-TECHNOLOGIES-AMONG-US-IN-THE-ENVIRONMENT.pdf#page=250>
6. Choriev R. K., Usarov R. Kh., Sattorova M. A., Abdiev N. E., Pulatova N. R. Content Characteristics of Independent Work of Students (IWS): Modern Conditions and Problems. *Psychology and education*. 2021. 58(2). pp. 1289-1294. URL : <https://pdfs.semanticscholar.org/1548/b00ada8e6be92f7cf68609a599ffa6c15fb2.pdf>
7. Mirkamalov F.R. Activating Independent Work of Students in the Educational Process. *American Journal of Open University Education*. Dec2024.1(10). pp. 133-135. URL : <https://scientificbulletin.com/index.php/AJOU/article/view/524/715>
8. World Health Organization Global Competency and Outcomes Framework for Universal Health Coverage. 2022: 95 p. URL : <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/352711/9789240034662-eng.pdf?sequence=1>
9. Яцишина Т., Богдан Б. Формування ключових компетентностей у процесі викладання математики для студентів медиків. *Лікарі та медсестринство – медичний фронт в Україні та світі*. Матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 11-12 травня 2023. КЗВО «Волинський медичний інститут». Луцьк, 2023. 235 с. URL : https://libvmi.volyn.ua/sites/default/files/2024-06/45-tezy-konferencii-11-12-travnja-2023-r_compressed-2_3.pdf#page=206
10. Нечитайло Л. Я. Особливості формування навчальної мотивації у студентів-медиків. *The 22nd International scientific and practical conference "Actual problems in education and introduction of new technologies"* (June 04-07, 2024) Stockholm, Sweden. International Science Group. 2024. 214 p. URL : <https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=TTEZEQAQBAJ&oi=fnd&pg=PA214&dq=>
11. Єрошенко Г. А., Ваценко А. В., Улановська-Циба Н. А., Передерій Н. О., Шевченко К. В. Формування навичок самонавчання майбутніх лікарів-як провідний фактор ефективності навчального процесу. *Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб. наук. пр.]: матеріали XXII міжнародної*. 2021. 219 с. URL : https://openscilab.org/wp-content/uploads/2021/11/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva-mizhgaluzevi-disputi_2021_11_19.pdf
12. Лисаченко О. Д., Шепітько В. І., Стецук Є. В., Борута Н. В., Пелипенко Л. Б., Вільхова О. В., Волошина О. В., Рудь М. В., Левченко О. А., Дубінін Д. С. Проблемне навчання як один з методів підготовки здобувачів вищої медичної освіти. *Вісник проблем біології і медицини*. 2024. № 2 (173).

C. 128-130. URL : <https://vpbim.com.ua/uk/knowledgebase/problemne-navchannya-yak-odyn-z-metodiv-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-medychnoyi-osvity/>

13. Мурзіна О. Форми та методи реалізації змісту формування медіакомпетентності майбутніх лікарів в медичному університеті. *Молодь і ринок*. 2025. № 1. С. 123-129. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/320421/313176>
14. Berkutova T., Vrakina V., Sadkovska V., Shtuchenko I. Pedagogical conditions of use of independent work of students on the basis of distance from organizational and methodological technologies. *Theory and practice of social systems management*. 2023 May. 1. pp. 53-64. URL : <https://www.researchgate.net/publication/370748209>

References:

1. Zakon Ukrainy "Pro vyshchu osvitu" No 1556-VII vid 01.07.2014. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].
2. Dnistrianska A. P. (2015). Pidhotovka maibutnikh likariv v umovakh pobudovy novoi systemy okhorony zdorov'ia v Ukraini. Problemy ta perspektivy vyshchoi medychnoi shkoly u rozrobtsi ta realizatsii natsionalnoi stratehii pobudovy novoi systemy okhorony zdorov'ia v Ukraini na period 2015-2025 rr. *Tezv dop. navch.-metod. konf. Vinnytsia: VNMU imeni M. Pyrohova*, 255 s. URL : <https://dspace.vnmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6599/%d0%a2%d0%b5%d0%b7%d0%b8-2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukrainian].
3. Peterson, A., Dumont, H., Lafuente, M., Law, N. (2018). Understanding innovative pedagogies: Key themes to analyse new approaches to teaching and learning. *OECD Education Working Papers*, No. 172: p. 135. URL : https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2018/03/understanding-innovative-pedagogies_dd9e50ca/9f843a6e-en.pdf [in English].
4. Sallam M., Salim N. A., Barakat M., Al-Tammemi A. B. (2023). ChatGPT applications in medical, dental, pharmacy, and public health education: A descriptive study highlighting the advantages and limitations. *Narra J.*, 3 (1):e103. URL : <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC10914078/pdf/NarraJ-3-e103.pdf> [in English].
5. Rachkevych I., Pysklynets U. (2024). Organizational and methodological principles of medical student's self-independent work. *Modern technologies among us in the environment. Abstracts of XXIV International Scientific and Practical Conference Rome, Italy*, 17-19: 249-251. URL : <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/06/MODERN-TECHNOLOGIES-AMONG-US-IN-THE-ENVIRONMENT.pdf#page=250> [in English].
6. Choriev R. K., Usarov R. Kh., Sattorova M. A., Abdiev N. E., Pulatova N. R. (2021). Content Characteristics of Independent Work of Students (IWS): Modern Conditions and Problems. *Psychology and education*, 58 (2): 1289-1294. URL : <https://pdfs.semanticscholar.org/1548/b00ada8e6be92f7cf68609a599ffa6c15fb2.pdf> [in English].
7. Mirkamalov F.R. (2024). Activating Independent Work of Students in the Educational Process. *American Journal of Open University Education*, 1(10):133-135. URL : <https://scientificbulletin.com/index.php/AJOU/article/view/524/715> [in English].
8. World Health Organization Global Competency and Outcomes Framework for Universal Health Coverage. 2022: 95 p. URL : <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/352711/9789240034662-eng.pdf?sequence=1> [in English].
9. Yatsyshyna T., Bohdan B. (2023). Formuvannia kluchovykh kompetentnosti u protsesi vykladannia matematyky dlia studentiv medykiv. *Likari ta medsestrynstvo – medychnyi front v Ukraini ta sviti : Materialy I Mizhnar. nauk.-prakt. konf., 11-12 travnia 2023. KZVO «Volynskiy medychnyi instytut», Lutsk*, 235. URL : https://libvmi.volyn.ua/sites/default/files/2024-06/45-tezy-konferencii-11-12-travnya-2023-r_compressed-2_3.pdf#page=206 [in Ukrainian].
10. Nechytailo L. Ya. (2024). Osoblyvosti formuvannia navchalnoi motyvatsii u studentiv-medykiv. *The 22nd International scientific and practical conference "Actual problems in education and introduction of new technologies" (June 04–07, 2024) Stockholm, Sweden. International Science Group*, 214. URL : [https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=TTEZEQAQBAJ&oi=fnd&pg=PA214&dq=\[in Ukrainian\]](https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=TTEZEQAQBAJ&oi=fnd&pg=PA214&dq=[in Ukrainian])
11. Yeroshenko H. A., Vatsenko A. V., Ulanovska-Tsyba N. A., Perederii N. O., Shevchenko K. V. (2021). Formuvannia navychok samonavchannia maibutnikh likariv-iak providnyi faktor efektyvnosti navchalnoho protsesu. *Suchasni vyklyky i aktualni problemy nauky, osvity ta vyrobnytstva: mizhhaluzevi dysputy [zb. nauk. pr.] : materialy XXII mizhnarodnoi*, 219. URL : <https://openscilab.org/wp->

- content/uploads/2021/11/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva-mizhgaluzevi-disputi_2021_11_19.pdf [in Ukrainian].
12. Lysachenko O. D., Shepitko V. I., Stetsuk Ye. V., Boruta N. V., Pelypenko L. B., Vilkhova O. V., Voloshyna O. V., Rud M. V., Levchenko O. A., Dubinin D. S. (2024). Problemne navchannia yak odyń z metodiv pidhotovky zdobuvachiv vyshchoi medychnoi osvity. *Visnyk problem biolohii i medytsyny*, No 2 (173): 128-130. URL : <https://vpbim.com.ua/uk/knowledgebase/problemne-navchannya-yak-odyn-z-metodiv-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshchoi-medychnoyi-osvity/> [in Ukrainian]
 13. Murzina O. (2025). Formy ta metody realizatsii zmistu formuvannia mediakompetentnosti maibutnikh likariv v medychnomu universyteti. *Molod i rynok*, No 1: 123-129. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/320421/313176> [in Ukrainian].
 14. Berkutova T., Vrakina V., Sadkovska V., Shtuchenko I. (2023). Pedagogical conditions of use of independent work of students on the basis of distance from organizational and methodological technologies. *Theory and practice of social systems management*, No 1: 53-64. URL : <https://www.researchgate.net/publication/370748209> [in English].

S. LEVENETS, S. NYKYTYUK, T. VORONTOVA, T. HARIYAN. Independent work as a means of forming professional competences of medical students.

The article considers independent learning as a type of education for medical students, which allows future doctors to form professional competencies. Independent work of students is a variety of individual and collective activities of students, which are carried out under the guidance, but without the direct participation of a teacher, in a specially allocated classroom or extracurricular time. This type of special form of professional training according to the teacher's tasks requires active mental activity. This contributes to the development of general cultural and professional competencies. The work notes the main types of independent work, the difficulties that students encounter while performing the work. It is shown that the methodological basis of students' independent work is an activity approach focused on the formation of skills and abilities, where students need to demonstrate knowledge of a specific medical discipline. It is emphasized that in the organization of students' independent work at all stages of training, the formation of motivation is of great importance, the emphasis of which should be shifted from external to internal motivation, in order to obtain knowledge and skills to achieve success in professional activity. The main points of various types of independent work of students, which are used in the educational process by teachers of the Department of Pediatric Diseases and Pediatric Surgery of the Ternopil National Medical University named after I. Ya. Horbachevsky, are described. The main types of activities of independent work of students and a number of problems that a student faces while performing this activity are highlighted. It is emphasized that in the future, independent work of students should continue to be provided with active and competent approaches and competent methodological support, taking into account a number of problems that reduce the effectiveness of this type of work.

Keywords: independent work, medical students, professional competencies, knowledge, skills, motivation, competency-based approach.